

Suporta ken Serbisyo Kadagiti ataengan

Ti *Victim Assistance Coordinator* wenna ti nadutokan a mangsaranay kadagiti biktima ipaayna ti suporta ken serbisyo kadagiti nataengan a nakalasad iti pannakaabusu manipud kadagiti naordenan, relihioso ken agserserbi ti simbaan iti sakup ti Diocesis ti Honolulu.

Ti *Victim Assistance Coordinator* ipaayna ti:

- Dagus ken mapagtalkan a pannakisarita iti biktima ti abuso tapno maadal a nasayaat dagiti personal a kasapulan ken no ania dagiti tarigagayan a pannakataming.
- Pannakaipaay ti tulong-profesional iti nabiktima babaen iti pannakiuman kadagiti eksperto kadagitoy a kaso.
- Panangipaay ti tulong wenna panangbayabay iti nagreport tapno maibinsabinsa a nasayaat ti kaso iti Diocesis ti Honolulu ket maiwardas ti husto a pannakataming ti kaso babaen ti naurnos a panagkikita ken panagtaripnong dagiti opisiales ti diocesis.
- Panangidiaya ti aniaman a serbisio wenna nasken a kasapulan para iti agtutuloy a pannakaisubli ti normal a rikna ken panunot ti nabiktima kabayatan ti proceso ti panangbalakad ken panangagas.

Victim Assistance Coordinator

Elizabeth Lyons, MFT

elizabeth.lyons@catholiccharitieshawaii.org

(808) 527-4604

1822 Keeaumoku Street

Honolulu, HI 96822

Revised August 2015

Kararag Para ti pannakapaimbag dagiti biktima ti abuso

O Dios ti awan-patinggana nga ayat,
di-agsarday a dungngo, di-agkupas a bileg,
agnanayon nga adda, agnanayon a naimbag:
Impaaymo ti bugbugtong nga Anakmo
tapno isalakannakami babaen ti darana iti
krus.

Naemma a Jesus, pastor ti kappia,
ikaysam kadagiti rigatmo
ti tuok dagiti amin a nasaktan
iti bagi, panunot ken espiritu
a gappuanan dagiti nangdadael ti talek
kadakuada.

Denggem Apo dagiti sangitmi a makipagrikna
kadagiti nadangran a kakabsatmi.

Sang-awam ti sirib ti panagkararagmi
bang-aram dagiti maburburibor a pusomi iti
namnama,
pasingkedam ti nayegyeg nga espiritumi iti
pammati.

Iturongnakam iti dalan ti hustisia ken
kinatalinaay,
a linawagan ti pudno ken linapunus ti kaa-
sim.

O Espiritu Santo, liwliwa dagiti puspuso,
agasam dagiti nasugatan a tattaom
ket pabaroem ti nawarawara a biagmi.

Itidem kadakam ti tured ken sirib,
kinapakumbaba ken grasia,
tapno agtignaykami a sililinteg
ket masarakanmi Kenka ti kappia.
Dawatenmi daytoy gapu ken Cristo nga
Apomi.

Amen.

DIOCESIS TI HONOLULU

E Ha'awi I Ke Ola, E Ho'ihoi'...
PANNAKAIPAAY TI PANNAKAAGAS,
PANNAKAISUBLI TI TALEK...

**Ti Diocesis ti Honolulu, a
buklen ti Simbaan Romano
Katoliko iti Estado ti Hawaii,
bigbigenna ti nasaem,
makapagura ken makatikaw nga
imbunga ti pannakaabusu ti
seksual a kinatao dagiti menor
de edad gapu ti madi nga aramid
dagiti papadi, relihioso wenna
agserserbi iti Simbaan.
Ipananetget ti Diocesis ti
Honolulu ti pannakaigannuat ti
seguridad, pannakaagas,
pannakarisut ken
pannakamentenar ti nasalluad
nga aglawlaw para kadagiti
ubbing ken agtutubo.**

MENSAHE
ni Most Reverend Larry Silva, D.D.
Obispo ti Honolulu

Kakabsatko ken Kristo,

Idi tawen 2012, ti Kumperensia dagiti Obispos Katoliko ti Estados Unidos pinutarda ti dokumento para iti pannakasalluad dagiti ubbing ken agtutubo. Maawagan daytoy ti *“Charter for the Protection of Children and Young People.”* Daytoy a dokumento dakamatenna dagiti gannuat a mangparnuay ti pannakaagas ken pannakikaysa kadagiti biktima wenno kadagiti nasalbar manipud ti abuso-seksual dagiti menor de edad a gappuanan dagiti naordenan, relihioso wenno agserserbi ti Simbaan. Ibinsabinsana dagiti maiyannatop nga addang a mangsungbat kadagiti pammabasol ti abuso-seksual, na-an-anay a panangarisit kadagiti agtarigagay nga agtrabaho ti Simbaan ken mangipaay ti maitutop nga adal ken impormasion kadagiti papadi ken siasinoman a maidenna kadagiti menor de edad wenno addaan ti saad ken responsibilidad iti Simbaan.

Patalgedanmi nga itrabahomi a nasayaat tapno malapdan ti abuso-seksual kadagiti menor de edad. Dawatenmi ti pammakawan dagiti biktima daytoy a kaso ti abuso kadagiti nakabasol a naordenan, relihioso wenno agserserbi iti simbaan. Ikararagmi iti Apo nga iburayna kadakuada ti makapaimbag a bilegna. Pagyamanantayo iti Dios dagiti ubbing ken agtutubo iti gimongtayo ket ikagumaantayo ti mangtaripato kadakuada kas sagut ti managayat a Dios.

Toy sipupudno kadakayo ken Cristo,

Most Reverend Larry Silva

**Ania kadi ti makuna nga abuso-
seksual iti ubing?**

Ti abuso-seksual dagiti ubbing sakupenna ti pannakadangan wenno panagpeggad ti agtawen ti 17 ken naub-ubing ket maigapu dagitoy iti:

*Seksual a panangsagid wenno kinaderrep: Mairaman ditoy dagiti aramid seksual, pannakinaig iti siasinoman a kameng ti pamilya (incest), panangsagid ti suso, mabagbagi, patong wenno ti bado a kawesda; panangisungsong iti ubing a mangsagid ti seksual a mabagbagi ti sabali a tao, panangsirip kas iti panangbuybuya ti ubing nga agdigdigos wenno agsuksukat iti badona wenno panangipakita ti pribado a mabagbagi iti imatang ti ubing;

*Seksual a Pananggundaway: Mairaman ditoy ti panangigagara, panangilako, panangiwaras wenno panangikut kadagiti materiales ti pornograpia nga aglaon ti ladawan dagiti ubbing, prostitusyon ken dagiti situasyon a ti ubing ket maaramat para iti pannakapnek-seksual dagiti nataengan.

**Wagas ti Panangipakaammo ti
Kaso**

No adda madlaw wenno panagsuspetsa a ti ubing ket maab-abuso, tumawag a dagus iti *Department of Human Services* (DHS) wenno *Child Welfare Services* (CWS).

Silulukatda bayat ti 24 oras ken 7 nga aldaw ti kada-lawas.

Telepono: Oahu: 808-832-5300; Neighbor Islands: 1-800-494-3991.

Ket no masinunu-om a ti ubing ket adda iti napeggad a situasyon, **tawagam ti 911.**

**Sino ti ag-report maipapan ti
abuso-seksual iti ubing?**

- Dagiti nagannak wenno agay-aywan apaman a madlawda nga adda naaramid nga abuso-seksual iti ubing.
- Ti mismo a maseknan wenno biktima ti abuso-seksual ket masapul nga ag-report.
- Siasinoman a nadutokan nga ag-report no mariknana wenno adda ebidensiana nga adda mapangpanggep nga abuso-seksual iti ubing ket masapul nga i-reportna a dagus iti *Child Welfare Services* wenno iti *Police Department*.

Dagiti napusgan nga ag-report isuda dagiti adda-an lisensia a mangtaming ti salun-at wenno panangagas; dagiti empleado wenno opisiales ti publiko wenno pribado a pagadalan; dagiti empleado wenno opisiales ti publiko ken pribado nga ahensia wenno institusyon, wenno siasinoman a mangipapaay ti tulong a sosial, medical hospital, wenno serbisio para ti salun-at ti panunot, ken tulong a pinansiyal; dagiti empleado wenno opisiales ti ahensia ti polisia; dagiti agay-aywan kadagiti ubbing; medical examiners wenno coroners; dagiti empleado ti publiko wenno pribado nga ahensia a mangipapaay kadagiti pagwatwatan wenno makaited salun-at nga aktibidades.